

Notitie

Documentatie integriteit, sociale veiligheid en grensoverschrijdend gedrag

ter informatie ter besluitvorming ter bespreking

aan	Algemene Vergadering NOC*NSF
van	Bestuur NOC*NSF
betreft	Documentatie betreffende integriteit, sociale veiligheid en grensoverschrijdend gedrag
datum	1 mei 2023

1. Gevraagd besluit

De Algemene Vergadering wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel voor de Blauwdruk Grensoverschrijdend Gedrag, zoals beschreven in bijgaande documentatie, en toegelicht in deze notitie.

2. Inleiding

Op de AV van 15 mei 2023 staat het onderwerp integriteit op de agenda en wordt een drietal documenten voorgelegd aan de AV. Twee documenten zijn ter informatie voor de AV, één document ter vaststelling. Het betreft de volgende documenten:

1. Inleiding "Over de grenzen" – ter informatie voor de AV
2. Overzicht recente inspanningen sociale veiligheid en integriteit – ter informatie voor de AV
3. Blauwdruk GOG – ter vaststelling door de AV. De leden worden op de AV gevraagd in te stemmen met het voorstel voor de blauwdruk GOG.

Op het Ledenberaad van 5 april 2023 zijn deze documenten besproken en is input opgehaald. Met deze notitie geven we een toelichting op deze documenten die als bijlage zijn toegevoegd en gaan we in op de input van het Ledenberaad.

Toelichting bij document 1:

De voorliggende blauwdruk GOG (punt 3) is sterk juridisch van aard, onder andere door de oorspronkelijke opdracht om te komen tot een definitie van GOG en handhaafbare tuchtrechtelijke kaders. De dilemma's in de praktijk en de behoefte aan meer houvast zijn groot. Tegelijkertijd kan de praktijk moeite hebben met het duiden van de blauwdruk. Om die reden is deze inleiding geschreven voor de AV.

Toelichting bij document 2:

Zoals aangegeven is er vanuit de praktijk een grote behoefte aan meer houvast rondom het thema GOG (en ook bij andere integriteitkwesaties). Juist preventie speelt een belangrijke rol, en ook hoe te handelen bij incidenten. De blauwdruk GOG is dan ook een klein onderdeel in een groter geheel van genomen en te nemen maatregelen. Om dit duidelijk te maken is een overzicht gemaakt van inspanningen en tools die al beschikbaar zijn. Sportbonden en sportverenigingen hebben/krijgen de nodige ondersteuning om te komen tot goed preventiebeleid en hoe incidenten goed op te pakken.

Voor ondersteuning bij het normenkader GOG geldt het volgende:

Tijdens het Ledenberaad werd aangegeven dat het een uitdaging kan zijn om het normenkader GOG wat in de blauwdruk GOG zit te implementeren binnen de sportbond en richting de verenigingen. Zoals ook aangegeven in de blauwdruk GOG krijgen sportbonden de ruimte om dit geheel naar eigen inzicht te doen, mits inhoudelijk geen afbreuk wordt gedaan aan het normenkader zelf. Bijvoorbeeld door het opstellen van een nadere gedragscode voor 'hun' verenigingen. Uiteraard zal NOC*NSF daarbij ondersteunen (bijvoorbeeld middels de integrity managers) en waar mogelijk al zelf in preventiemaatregelen toepassen.

De eerste gelegenheid die we hiertoe hebben is communicatie over de basiseisen sociale veiligheid. Eén van de basiseisen sociale veiligheid betreft het hebben van een gedragscode, welke nu ook al een voorwaarde vormt voor verenigingen om deel te nemen aan de gratis VOG-regeling. Voor deze basiseisen wordt momenteel samen met sportbonden een plan voorbereid om alle verenigingen aan te gaan schrijven en op weg te helpen. Tevens zullen de basiseisen worden verwerkt in het al bestaande high 5 stappenplan voor een veilige sportcultuur voor lokale verenigingen. We willen verenigingen ertoe aanzetten zelf ook na te denken over welk gedrag ze wel en niet willen zien op hun vereniging en hoe zij dit uitdragen. Uiteraard moet het voor hen eenvoudig worden gemaakt hier wat mee te doen. Het normenkader GOG uit de blauwdruk kan daarmee dienen als laagdrempelige manier om te beschikken over een gedragscode, waarna uiteraard een vereniging verder met dit thema aan de slag dient te gaan en er geen sprake dient te zijn van 'afvinken'.

Tijdens het Ledenberaad werd ook gevraagd wat werd bedoeld met de zin dat het normenkader voor 'iedereen' geldt. Dit is ook nader verduidelijkt. Uiteindelijk geldt het normenkader voor de leden van de sportbond, maar heeft NOC*NSF de ambitie dat zoveel mogelijk mensen bekend zijn met het normenkader, dan wel er aan gehouden kunnen worden, bijvoorbeeld door hen op een andere manier hieraan te binden.

Toelichting bij document 3:

De eerste twee documenten zijn voornamelijk informatief van aard. De blauwdruk GOG is dat niet. Daarom is er in de afgelopen maanden dan ook uitvoerig met een grote groep stakeholders op vele momenten gesproken over de opzet van dit document en is alle mogelijke input verwerkt. Het document is daarmee een verwoording van al die input én het betreft een dynamisch document. Dit betekent dat het document geregeld herijkt zal worden en gekeken zal worden in hoeverre de praktijk geholpen is hiermee en waar men tegenaan loopt. Actuele inzichten zullen worden verwerkt. In algemene zin wil NOC*NSF alle blauwdrukken periodiek gaan herijken. Datzelfde geldt voor reglementen van het ISR, zulks conform de aanbevelingen uit het rapport 'samen de lat hoger leggen', opgesteld door AEF.

Ook is bewust in de blauwdruk GOG naar aanleiding van het Ledenberaad de terminologie aangepast. Gesproken wordt over signalen, wanneer er 'iets' boven komt maar niet objectief vaststaat of sprake is van GOG. Een signaal is puur een startmoment om de situatie verder te duiden en nader te onderzoeken. Daaruit kan naar boven komen dat sprake is van GOG, maar ook dat geen sprake is van GOG. Wat overigens niet wegneemt dat ook wanneer er geen sprake is van GOG er wel sprake kan zijn van onrust waarop moet worden gereageerd.

Naast deze algemene opmerkingen over de blauwdruk GOG volgen hieronder enkele inhoudelijke kanttekeningen bij het document zelf. Voor het verdere proces over de totstandkoming van de blauwdruk GOG volstaan we met verwijzing naar de notitie die is gezonden aan het Ledenberaad voor 5 april 2023.

Inhoudelijke kanttekeningen

De blauwdruk bestaat uit een definitie, normenkader en tuchtrechtelijke kaders. Ook wordt kort ingegaan op mogelijke routes bij incidenten. Juist om duidelijk te maken dat tuchtrecht niet de enige en mogelijk ook niet de beste route is bij veel incidenten.

De definitie dient verplicht te worden overgenomen door iedere sportbond in de eigen reglementen. Alleen een verwijzing naar een reglement van het ISR volstaat niet. Daarmee is de definitie bruikbaar zowel voor tuchtrechtelijke tracés als bij een andere route en bij preventie en is er één definitie binnen de georganiseerde sport. Juridisch gezien was het niet goed mogelijk om te komen met duidelijke kaders waardoor vooraf te bepalen is of iets wel/niet GOG is middels een definitie. Dat zou zelfs niet met een wettenbundel van 600 artikelen op te lossen zijn. Vanwege de behoefte aan kaders is er dan ook naast de definitie en tuchtrechtelijke kaders een normenkader ontwikkeld hoe wij met elkaar om behoren te gaan. Niet bezien vanuit het tuchtrecht maar bezien vanuit de dagelijkse praktijk. Die kaders in het normenkader zijn niet nieuw maar een reflectie van de maatschappelijke normen en waarden, maar dan in de sportcontext. De tekst is voor een deel ontleend aan bestaande gedragscodes.

Het normenkader heeft een verplichtend karakter en onderscheid zich daarmee van bestaande gedragscodes van NOC*NSF. Deze laatste zijn puur ter inspiratie. De bonden hebben tijdens een bijeenkomst zelf aangegeven het normenkader te willen verplichten. Uiteraard zijn er sportbonden die reeds meer gedetailleerde gedragscodes hebben dan dit normenkader, maar een deel ook niet. Dit normenkader is een startpunt voor bonden. De meerwaarde is een eenduidige tekst vanuit de

sport hoe we met elkaar om behoren te gaan én een uitgangspunt voor sportbonden om beleid op door te ontwikkelen. Het normenkader (en de gehele blauwdruk) zal regelmatig worden herijkt om aan te blijven sluiten bij de maatschappelijke ontwikkelingen.

De tuchtrechtelijke kaders dienen verplicht te worden overgenomen. Bij de tuchtrechtelijke kaders zijn diverse malen zorgen geuit over de verjaringstermijn. Op basis daarvan is gekomen tot de huidige tekst waarbij een afweging is gemaakt tussen de belangen van zowel de beklagde als de melder/klager alsook het belang om meldingen snel naar boven te krijgen in het belang van een veilige sport. Het is onze inzet dat de meldingsbereidheid toeneemt (ongeacht of een melding opgepakt dient te worden of gaat worden in het tuchtrecht), mensen sneller melden en de rechtszekerheid voor alle betrokken goed is geborgd. We willen daarbij benadrukken dat het tuchtrecht niet de enige route is, maar dat andere routes zoals mediation en gespreksbegeleiding in de praktijk laten zien ook een goede en soms betere oplossing te kunnen bieden. Uiteraard is het aan de melder om hierin aan te geven wat diegene wil. Een nadere toelichting is te vinden in de blauwdruk zelf.

Gezien het feit dat sprake is van verplichte elementen voor sportbonden zal sprake zijn van het volgende implementatieplan, te weten:

- *Iedere sportbond is verplicht de definitie van GOG op te nemen in een eigen reglement.*
- *Voor het normenkader geldt dat iedere sportbond verplicht is om te komen met kaders zoals bijvoorbeeld een gedragscode, waarbij het normenkader geldt als leidraad en geen afbreuk gedaan mag worden hieraan. Het staat de sportbond vrij op welke plek en welke wijze het normenkader wordt uitgewerkt.*
- *Voor de tuchtrechtelijke kaders geldt dat kan worden volstaan met een verwijzing naar een tuchtrechtelijke kaders van het ISR zodanig dat de leden van de sportbond (en aangeslotenen) daaraan onderworpen zijn of een volledige en integrale overname in eigen reglementen.*
- *Voor alle genoemde mogelijkheden geldt dat alvorens hiertoe wordt overgegaan een besluit van de Algemene Ledenvergadering van de sportbond noodzakelijk is. Rekening houdend met het feit dat hiervoor voorbereiding met mogelijk (externe) ondersteuning noodzakelijk is en sommige sportbonden slechts 1 Algemene Vergadering per jaar organiseren, krijgen alle sportbonden in 2023 en in 2024 de tijd voor invoering.*
- *NOC*NSF gaat samen met sportbonden het gesprek aan om te bezien of opname van de blauwdruk GOG in de MKE noodzakelijk is om implementatie voor 2025 te realiseren.*
- *NOC*NSF geeft ondersteuning bij de implementatie.*